

Paulus brev

- s. 1 Romarbrevet
- s. 2 Första och Andra Korintierbrevet
- s. 5 Galaterbrevet
- s. 7 Efesierbrevet
- s. 8 Filippierbrevet
- s. 9 Kolosserbrevet
- s. 10 Första och Andra Tessalonikerbrevet
- s. 11 Första och Andra brevet till Timoteus
Brevet till Titus
Brevet till Filemon

Romarbrevet

Det allra klaraste evangelium

Efter de fyra evangelierna och Apostlagärningarna följer i NT 21 brev. Breven klargör vad Jesu verk betyder, hur man blir delaktig av det och vad detta får för praktiska konsekvenser i livet. Vi ska nu läsa igenom Paulus 13 brev och börjar med det som i våra biblar står först – **ROMARBREVET**, vilket många anser vara det viktigaste av dem alla.

Syfte

Romarbrevet är troligen skrivet i Korint under slutet av Paulus' tredje missionsresa, ca år 57. Han har bakom sig flera intensiva år av mission i nordöstra Medelhavsområdet och har planer på att fortsätta sin missionsverksamhet i Spanien. Men först vill han göra ett besök i Rom och dela gemenskapen med de troende där. Inför besöket vill han nu brevlades presentera dels sig själv, dels och främst sitt budskap.

Innehåll

I kap. 1–11 kommer en lång undervisande huvuddel, först om rättfärdiggörelsen, om frälsningen (1–5), sedan om helgelsen, om rättfärdiggörelsens konsekvenser i det kristna livet (6–8). Sist i denna del kommer ett avsnitt om Israels ställning och frälsning (9–11). Brevet avslutas med en förmanande huvuddel, kap 12–16.

I de första kapitlen beskriver Paulus den mörka bakgrunden: att synden finns hos såväl hedningar som judar. Alla är syndare och står under Guds vrede. Ingen kan komma ifrån detta och göra sig förtjänt av Guds vänskap och gemenskap. Ingen kan genom egen insats bli rättfärdigförklarad (frikänd) inför Gud.

Mot slutet av det tredje kapitlet strålar evangelium fram mot den mörka bakgrunden: Gud skänker oss rättfärdigheten som en gåva genom sin Son, Jesus Kristus. Tar vi emot denna gåva genom tron står vi inte längre under Guds vrede. Frälsningen beror inte på våra gärningar utan är en gåva som vi får av nåd, eftersom Jesus har friköpt oss! I fjärde kapitlet illustreras rättfärdiggörelsen genom ett exempel från Gamla testamentet. Abraham räknades som rättfärdig inte p.g.a. sina gärningar utan genom tron på Guds löfte. I kap. 5 fördjupas sedan läran om frälsningen ytterligare.

I kap. 6–8 övergår Paulus till att beskriva helgelsen. Guds nåd innebär inte att den troende har frihet att synda. Genom dopet har grunden lagts och kallelsen getts till ett nytt liv i tjänst för Gud. Men trots att vi är befriade från syndens skuld, finns syndens natur och begär kvar hos den troende. Synden får vi kämpa mot hela livet; den sitter djupare än vi först tror och lever upp när vi försöker ta itu med den. Men förtvivla inte – för dem som är i Kristus Jesus är ingen fördömelse! (8:1). Guds Ande är nu med oss och vi skall inte låta oss drivas av syndens begär, utan av Anden, som för verket fram. Visst kantas den kristnes väg genom livet av kamp och lidande – men svårigheterna väger lätt i jämförelse med himmelens härlighet. Gud är för oss och med oss, och vi kan vara trygga.

Kap. 9–11 är delvis svårtolkade. Paulus sörjer över att Israel inte tagit emot Jesus. Ändå vågar han hoppas att Jesus till slut blir också Israels räddare.

I kapitel tolv inleds den förmanande huvuddelen. Paulus tillämpar nu läran på den kristnes vardagsliv. Det handlar om den kristne som utrustad tjänare (kap. 12), som lojal medborgare (kap. 13) och som omsorgsfull broder (eller syster) gentemot sina trossyskon (kap. 14–15).

Första Korintierbrevet

Vägledning till kristet liv

Romarbrevet är det brev av Paulus i vilket han främst behandlar den kristna läran, medan **FÖRSTA KORINTIERBREVET** (1 Kor.) i huvudsak tar upp den kristna etiken. I Romarbrevet ger aposteln en samlad presentation av sitt budskap. 1 Kor. är inte lika allmänt hållet; det är en tillfällighetskrivelse, som har sin bakgrund i en rad problem och frågor, som uppstått i församlingen i Korint. Paulus försöker dels bringa reda i de aktuella missförhållanden som råder (kap. 1–6), dels besvara de frågor som 'lämnats in i frågelådan' (kap. 7–16. Ofta börjar svaren med formuleringen "i fråga om" [7:1, 8:1, 12:1]). Men trots att brevet är skrivet in i en speciell situation, är det ytterst aktuellt även i dag. Problemen och frågeställningarna har ofta sina paralleller i vår tid, och Paulus' svar relateras hela tiden till principiella utläggningar av kristen tro och kristet liv.

I församlingen i Korint

Paulus grundade församlingen i Korint under sin andra missionsresa och stannade där i ett och ett halvt år. Under sin tredje missionsresa vandrade Paulus genom Mindre Asien (ungefär nuvarande Turkiet) och stannade vid kusten i Efesus i tre år. Därifrån hade han täta förbindelser med församlingen i Korint. Därigenom fick han reda på de missförhållanden som rådde och han nåddes av frågor, som man ville ha besvarade. År 57, under sin tredje missionsresa, skriver Paulus 1 Kor. från Efesus.

Korint (som låg i Grekland) var den fjärde största staden i Romarriket. Handeln var mycket livlig och där bodde människor med ursprung från de flesta håll i det romerska riket. Med den brokiga befolkningen följde religioner och tankeströmningar av olika slag, som ömsesidigt påverkade varandra. Staden kännetecknades av pluralism och en upplöst moral.

Det är tydligt att församlingens utsatta situation i den hedniska och pluralistiska omgivningen ledde till många bekymmer. Man lät sig splittras i olika grupperingar, där rådde oordning när man firade nattvard och man tvistade om de andliga gåvorna. Där förekom incest, otukt och äktenskapsbrott. Somliga förnekade uppståndelsen. Och så vidare – där fanns många trassliga problem, som Paulus behövde ta itu med.

Grundtankar

1 Kor. är ett mångfacetterat brev. Ett par röda trådar som ändå går genom hela brevet är följande:

- Paulus sätter hela tiden vardagens problem i deras sammanhang och hänvisar till viktiga tros- och lärosanningar. Till synes små detaljer förbinds med stora evighetsfrågor. Vi lär oss att trohet i det lilla, både vad det gäller lära och etik, är väsentlig.
- De många olika missförhållanden som tas upp i brevet har djupast sett en gemensam bakgrund i själviskhet, köttslighet och prestige. Mot detta lyfter Paulus fram kärleken. Den ska vi ha som högsta regel och bevekelsegrund. Kärleken undergräver just själviskhet, köttslighet och prestige – se kap. 13:4–7: Den söker inte sitt, den brusar inte upp, den avundas inte.

Indelning

1. Kristen enighet – och inte splittring i olika partier. Kap. 1–4.
2. Kristen moral – otuktssynder måste rensas bort, samlivet hör äktenskapet till. Kap. 5–7.
3. Kristen frihet – en kristen är fri att äta kött från avgudaoffer, men kärleksfull hänsyn mot trossyskons samveten kan kräva att man låter bli. Kap. 8–10.
4. Kristen gudstjänst – församlingens många lemmar har olika uppgifter och gåvor, men alla är viktiga. Under sammankomsterna ska allt ske värdigt och med ordning. Kap. 11–14.
5. Kristet hopp – inte bara själen, utan även våra kroppar kommer att uppstå, liksom Jesus uppstod kroppsligen. Kap. 15.

Andra Korintierbrevet

I Kristi försonings tjänst

I det Första Korintierbrevet tvingades Paulus att ta itu med en rad problem och frågeställningar. Församlingen var splittrad och där var mycket som bekymrade aposteln. Därför är det anmärkningsvärt att Paulus i **ANDRA KORINTIERBREVET** knappast tar upp något av de tidigare problemen till behandling igen. Mycket tyder på att situationen hade förändrats till det bättre. Paulus hade fått glädjande rapporter från sin medarbetare Titus, som hade varit på besök i Korint (7:4ff).

Paulus förra brev verkar ha lett fram till att församlingen tagit itu med missförhållandena. (Eventuellt är det fråga om flera tidigare brev som Paulus skrivit till Korint, men vi har bara Första Korintierbrevet bevarat.)

Syfte

I glädjen över detta skriver Paulus Andra Korintierbrevet under sin tredje missionsresa, i Makedonien, på väg till Korint. Han uttrycker sin glädje över att den kris som varit orsak till Första Korintierbrevet nu hade övervunnits (se t.ex. kap. 7).

Men Paulus hade fler syften med brevet än att visa sin tacksamhet. Dessvärre hade han fått höra om nya orosmoment i Korint – det hade kommit lärare till församlingen som ifrågasatte hans person och hans rätt till apostlaämbetet. Troligen bedrev de också en motmission mot det fria evangelium som Paulus predikade om Guds nåd i Kristus för både judar och hedningar. Eftersom deras agitation mot Paulus hotade att föra dem från evangeliet tvingas han i 2 Kor. till ett omfattande självförsvar. Direkt och indirekt genomsyrar detta försvar hela brevet. I kampen mot motståndarna tvingas han också till att berömma sig själv.

En tredje orsak till brevet finner vi i insamlingen till trossyskonen i Jerusalem (kap. 8–9). Paulus vill förbereda och motivera insamlingen, och han skriver en för alla tider viktig undervisning om givandet.

Att lägga märke till

- Paulus försvar av sig själv ger inte bara auktoritet åt hans ställning som apostel och hans lära. Det får också följderna att vi i det här brevet har fått ett mäktigt och starkt vittnesbörd av Paulus om härligheten i att vara tjänare åt Kristus och hans evangelium i det nya förbundet, om storheten i att få stå i försoningens tjänst. Den förmånen och glädjen får varje kristen dela.
- Paulus personliga försvarstal för också det med sig att vi i Andra Korintierbrevet lär känna aposteln bättre än genom något av de andra breven av hans hand. Vi får dela hans glädje- och sorgeämnen, hans förhoppningar och besvikelser. De är ofta lätta att känna igen sig i. Paulus vittnar om att han inte finner glädjen, frimodigheten och kraften i tjänsten hos sig själv, utan hos Kristus. Och Kristi kraft fullkomnas i honom när han själv är svag (2 Kor. 12).
- Skildringen av försoningen i kap. 5 hör utan tvekan till ett av hela Bibelns viktigaste avsnitt!

Galaterbrevet

I kamp för friheten

GALATERBREVET är det mest laddade brev vi har av aposteln Paulus. Det är en kampskrift, skriven med stort engagemang. Efter den inledande hälsningen hoppar Paulus över den sedvanliga tacksägelsen över mottagarnas kristna liv (se andra brev av Paulus) och undrar med bestörtning vad som håller på att ske med hans andliga barn i Galatien: *Jag är förvånad över att ni så hastigt avfaller* (1:6). Nu måste han åter göra klart för dem vad som gäller.

Judaisterna 'förföljde' aposteln på hans missionsresor. Deras surdeg höll på att genomsyra församlingarna helt och hållet. De ansåg Paulus vara en falsk apostel, som man inte behövde rätta sig efter. Till skillnad från "de tolv" var han ju inte kallad av Jesus själv, påstod de. De var också emot det fria evangelium Paulus predikade för hedningarna och hävdade att den som vill vara en kristen – 'en riktig kristen' – måste följa Mose lag och låta omskära sig. Paulus ser att friheten i Kristus står på spel. Evangelium håller på att förvandlas till lag och kristendomen till att bli en judisk sekt. Därför slår han nu tillbaka med kraft.

Brevets indelning

Vi kan dela in brevet i tre delar:

- Apostelns självförsvar, kap. 1–2.

Paulus visar med emfas att han är apostel – ett befullmäktigt sändebud, kallad av Kristus själv. Både han själv och hans lära är godkänd av de övriga apostlarna.

Att fundera över: Tillmäter jag apostolisk lära den auktoritet som den har?

- Lag eller evangelium? Kap. 3–4.

Brevets främsta syfte är att försvara den hotade friheten – dess upprörda stämning visar vilket nit aposteln har för evangeliets renhet. Med skärpa slår han fast hur ytterst allvarligt det är att lägga något till evangeliet: vad Kristus har gjort för världens frälsning och rättfärdiggörelse. Lagen kan inte frälsa, bara fostra till Frälsaren! Genom tron på Kristus har galaterna blivit helt befriade från lagen som frälsningsmedel. Nu får de inte blanda in egna prestationer och laggärningar igen, när det gäller rätten att räkna sig som barn hos Gud! Då förändras kristendomens egenart. "Ni gör nåden om intet!"

Att fundera över: Vad finns det för din del som hotar att konkurrera med Guds nåd som frälsningsgrund?

- Evangeliets följder, kap. 5–6.

Kristen frihet är en frihet från lagens dom, från syndens skuld. Samvetets frihet – men inte köttets frihet, inte en frihet att handla hur som helst! Genom tron på Kristus är galaterna befriade från att utföra laggärningar för sin frälsnings skull till att göra goda gärningar för sin nästas skull! De – och vi – är genom Kristus Jesus befriade till ett nytt liv, drivna av Anden till att tjäna varandra i kärlek. Ge nu inte den onda naturen "något tillfälle", utan "vandra i Anden"!

Att fundera över: Ger du den helige Ande tillfälle att genom Guds ord driva dig till goda gärningar (Andens frukt) mot din medmänniska?

Efesierbrevet

I Kristus har vi allt

Mycket talar för att **EFESIERBREVET** var en rundskrivelse ämnad för flera församlingar. Det är mera allmänt hållet än andra brev av Paulus och har ingen riktigt tydlig bakgrund och orsak, såsom t.ex. Galaterbrevet.

Brevets indelning

Kap. 1–3 beskriver i en mediterande, tillbedjande ton vad vi har i Kristus – frälsningen, det eviga livets gåva. I den andra hälften (kap. 4–6) ger Paulus förmaningar (uppmunt-
ran) till att bli vad vi genom Kristus redan är inför Gud (4:20–25, 5:1, 5:8).

Rikedomen i Kristus

Undervisande del (kap. 1–3) – rikedom i Kristus. I Kristus har vi allt, *all den himmelska världens andliga välsignelse!* (1:3). Det gäller också icke-judar; skiljemuren är nedbruten genom Kristus Jesus. Förr var vi genom våra synder döda – nu är vi levande (1:20–2:10), förr långt från Gud – nu nära (2:11–22), förr främlingar – nu medarvingar (3:1–13). I Kristus är vi alla en del av Guds familj, stenar i samma heliga tempel.

Vandringen i Kristus

Förmanande del (kap. 4–6) – vandringen i Kristus. Det nya livet tar form i våra relationer. Såsom ljus i Herren vill vi leva som ljusets barn. Vi har kallelsen att avkläda oss den gamla människan och ikläda oss den nya, att förnyas genom Anden till ett nytt liv i:

- församlingen – bevara Andens enhet genom fridens band. (4:1–16)
- världen – pröva vad som är Herren kärt, ta väl vara på varje lägligt tillfälle.
- hemmet och arbetet – underordna oss varandra, betjäna. (5:21–6:9).

Ta på vapenrustningen!

Paulus avslutar med att påminna om att det nya livet inte lever av sig självt – det är en kamp, där djävulen ytterst är vår sluga fiende. Men kraft finns att få – i Herren! Rusta er därför med ”hela Guds vapenrustning” (6:10f)!

Till inspiration

Apostelns förböner (1:15–19, 3:14–21).

Filipperbrevet

Glädjens brev

”Gläd er alltid i Herren” (4:4) kan sägas vara brevets motto. Oftare än i något annat brev av Paulus – totalt 15 gånger – förekommer uttrycken ”glädje” och ”glädja sig”. Den ljusa tonen i ”glädjens brev” blir än mer påfallande, om man betänker att det är skrivet under fångenskap (troligen i Rom).

Det märks att det råder ett förtroligt och varmt förhållande mellan församlingen i Filippi och dess grundare, Paulus. Syftet med brevet är inte att rätta till något missförhållande utan i stället att tacka för en ekonomisk gåva (1:5, 4:15f, 2:25f).

Förtroligheten märks inte minst i att aposteln är mycket personlig. Han berättar om sin situation som fånge och låter filipperna förstå hur han tänker och känner. Hela brevet kan läsas som ett långt vittnesbörd av Paulus om den glädje som finns hos Herren, t.o.m. i svåra lidanden. Vi kan vara frimodiga också då de drabbar oss – Paulus har sett hur det svåra kan vändas till något gott (se 1:14 och jmf. Rom. 8:28a). Hos Herren finns den kraft som bär, på honom får vi kasta alla bekymmer. Allt förmår vi genom honom! Paulus vittnar också om den vinst Kristus har att ge – rättfärdigheten från Gud genom tron och hoppet om himlen, segermålet! Undra på att han är glad.

Som en röd tråd genom brevet löper vidare uppmuntran att leva värdigt Kristi glada budskap, att lysa som stjärnor i en mörk värld, fläckfria och rena. Att fyllas av det sinne som Jesus själv hade. Be om samma glädje, frimodighet och kraft i Herren!

Kolosserbrevet

I Kristus är allt skapat och försonat

Kolosse var en liten stad nära Efesus (i nuvarande sydvästra Turkiet). Troligen hade Paulus varken grundat eller besökt församlingen där. Men sedan dess grundare Epafros besökt Paulus (i Rom under hans första fångenskap där i början av 60-talet) får denne anledning att skriva **BREVET TILL FÖRSAMLINGEN I KOLOSSE**. Han tar fasta på de goda under rättelser han fått och uppmuntrar församlingen, men han bemöter också de villoläror som fanns i omlopp. Kristendomen blandades med inslag av judendom (att de kristna skulle hålla Mose lag – omskära sig, avhålla sig från en del mat och dryck, fira de judiska högtiderna m.m.) och en begynnande gnosticism (bl.a. att materien och därmed kroppen var något ont, som skulle kuvas med asketiska övningar, varigenom det skulle gå lättare att komma i kontakt med den andliga och gudomliga tillvaron – en förbindelse som förmedlades genom änglar, syner och uppenbarelser). Detta ledde till att Kristus och hans verk kom i skymundan.

Brevets indelning

Utifrån den här bakgrunden kan vi märka en tre-delning av brevet:

- En undervisande del (kap. 1), om vem Kristus är, om hans verk och dess betydelse. Det som kommit i bakgrunden i Kolosse lyfter Paulus åter fram.
- En polemisk del (kap. 2), där Paulus bemöter villolärorna. De bedrar. Håll fast vid att det är genom Kristus, och endast genom honom, som vi fullt ut får möta Gud – i honom bor gudomens hela fullhet (v. 9).
- En förmanande del (kap. 3 och 4), där Paulus visar vad kristet liv är: att dö bort ifrån sig själv och leva för sin nästa. Ett nej till det gamla livet och ett ja till det nya. Genom dopet har vi förenats med Kristus – det skall nu lysa igenom i livet.

Att meditera över

Allt vi har i Kristus (se t.ex. alla ”allt” i v. 1:15–20). Vilka ’gamla kläder’ har du kvar som Herren inte vill se dig klädd i (3:5)? Vilka kläder vill Herren i stället se dig i (3:12ff)?

Första och Andra Tessalonikerbrevet

När Herren kommer igen

Båda **TESSALONIKERBREVEN** är skrivna under Paulus andra missionsresa, år 50, från Korint. Därmed är de bland de böcker i NT som först tecknades ned, kanske de allra första.

Anledning till breven

Paulus och Silas kom till Tessalonika under andra missionsresan, sedan de släppts fria från fängelset i Filippi. Redan efter två – tre veckor i staden kunde de grunda en församling där, men snart blev de tvungna att lämna Tessalonika p.g.a. oroligheter och upplopp. Några månader senare befinner Paulus sig i Korint, och där får han en rapport om läget i Korint genom sin medarbetare Timoteus, som han tidigare hade sänt dit. Timoteus kom med glädjebesked – församlingen i Tessalonika stod fast i tron trots besvärliga förföljelser. Som en respons på rapporten skriver Paulus det första brevet, där han uttrycker sin glädje över vad han fått höra, tar upp ett par synder som församlingen sär skilt behöver uppmärksamma (otukt och girighet) och ger undervisning i frågor kring Jesu återkomst.

Andra Tessalonikerbrevet skrevs troligen bara några månader efter det första. Nya rapporter från församlingen tycks ha gett anledning till viss oro. Nu har aposteln orsak att förtydliga sin undervisning om Herrens återkomst och uppmuntra till fortsatt uthållighet i tron under lidanden och svårigheter. Han talar om "Laglöshetens människa", som skall uppträda i den yttersta tiden. Det är samma per son som i Johannesbrevet kallas "Antikrist". Han skall bedra människor men till sist besegras, då Herren Jesus kommer igen. Svåra tider väntar – låt er inte överraskas!

Själavårdande brev

De båda breven är inte lika undervisande som Paulus senare brev men mycket själavårdande. Huvudämnet i båda breven är Herrens återkomst och den yttersta tiden. Breven är en påminnelse till oss om den tröst, framåtanda och motståndskraft som följer av att hoppet om Jesu återkomst hålls levande.

Första och Andra brevet till Timoteus

Brevet till Titus

Herdabrev i kampen för en sund tro

De två **TIMOTEUSBREVEN** och **BREVET TILL TITUS** brukar kallas för pastoralbrev, eftersom de är skrivna till 'pastorer', församlingsledare. Brevet är de sista vi har av Paulus hand. De är skrivna efter hans första fångenskap i Rom. Troligen blev Paulus fri så att han kunde resa till Spanien och även göra en "fjärde missionsresa" österut, till bl.a. Kreta, Korint och mindre Asien. Första Timoteusbrevet och brevet till Titus skrevs förmodligen då Paulus var på resande fot, medan Andra Timoteusbrevet kom till när han åter satt fängslad, strax före hans martyrdöd i Rom i mitten av 60-talet.

Trots att breven är adresserade till personer är de inte privata på samma sätt som Paulus brev till Filemon. Paulus skrev till församlingsledarna Timoteus och Titus i kraft av sitt ämbete som apostel, och breven var inte ämnade att bara läsas av dem utan också av de församlingar de vistades i (Timoteus var i Efesus, där han enligt fornkyrklig tradition blev den förste biskopen, och Titus befann sig på Kreta).

Innehåll och motto

Det är tydligt att villolärer åter hotar församlingarna. För att vägleda sina medarbetare i kampen mot dessa skriver Paulus pastoralbrevet.

Mottot i breven kan sägas vara att församlingarnas andliga hälsa kräver sund lära, sunda herdar och sund ordning och organisation. Ordet "sund" används ofta just i pastoralbrevet. De är rannsakande och nyttiga att läsa, inte bara för församlingsledare, utan också för varje kristen med längtan efter en frisk och sund tro och församlingsgemenskap!

Brevet till Filemon

Bevisa din broder kärlek!

Paulus brev till Filemon är det enda privatbrevet vi har i NT. Det riktar sig till en rik och ansedd kristen i Kolosse vid namn Filemon. Hans tidigare slav Onesimus, som hade rymt från honom, hade kommit till Rom och där blivit kristen under inflytande av Paulus. Nu skickar Paulus Onesimus som han betraktar som sitt andliga barn, tillbaka till Filemon och önskar att han skall bli mottagen med kärlek. Onesimus kommer ju nu som något mer än en slav – han är numera framför allt Filemons andlige broder! (v. 16). Och trossyskon skall vi bevisa mycken kärlek!

När du läser detta korta brev, tänk då på, att så som Paulus rekommenderar Onesimus inför Filemon, så anbefaller Jesus oss inför vår himmelske Fader – vi som, liksom Onesimus, har vänt vår Herre ryggen! "Envar av oss är en Kristi Onesimus", skrev Luther.